

úrnál fogjuk fölállítani a fát. Hát te meddig leszel őrsegen?

— Éjfélig — mondta csöndesen. A katonák fölvtették a földre tett fenyőt s köszönve tovább mentek. A szél végigsüvített a vidék felett, a sűrű hóesésben eltűntek a mozgó árnyak.

A 23-as fedezék ajtaja megnyikordult. Néhány perc múlva már állt a karácsonyfa. Néhány szál gyertya meg fölraggatott cigaretta volt minden dísz. Tisztek és legénység különbség nélkül, állta körül a szeretet jelképét. És akadozva, lassan megindult az ének a katonák ajkáról. «Mennyből az angyal lejött hozzátok pásztorok...» — Igen, lejött és elhozta a szeretet békés melegét a szívekbe, ide, ki a frontra, a havas fedezékek, merev ágyúcsövek és halált okádó géppuskák közé. A megilletődött, borostás katonacarcokon végigperdültek a könnyek. Senki sem szégyelte, hogy sír, hiszen otthon jár a gondolatuk. Otthon, a zajos kis apróságok között, kedves, sugarasszemű hitves oldalán, vagy egy fehérhajú, remegőkezű, drága édesanya mellett. Előkerültek az otthonról hozott fényképek, a hazuról kapott csomagok. Mindenkinek hazaszállt a lelke. A kis civódások, mindennapi gondok, a távolság és az emlékezés kristályablakán át, kedvessé, derűssé lettek.

Csak Magday István nézett üres szemmel a semmibe. Az édesanyja most halt meg, míg ő becsülettel védte a hazát. Még a temetésén sem lehetett otthon. Csöndesen felállt és kiment a fedezékből. Amint kinyitotta az ajtót, csípős szél vágott szembe s a hó oly sűrűn hullt, hogy nem lehetett egy lépésnél messzebbre látni. Végigment a fedezék mellett. Csöndesen haladt, lépteinek nesztét felfogta a hó. A szája fölél fájdalommal vonás húzódott, a szeme szárazon tüzelt. A férfibánat maradandóbb és fájóbb, mint az asszonyoké, mert nem tud magának utat törni a könnyeken keresztül. Éget és mardos, s a férfiarcra éles, fájdalmas barázdát vés.

A sarkon találkozott Takács tizedessel, az őrrrel.

— Adját nekem az őrseget, tizedes — szólította meg a topogó, fázó embert. Takács szabadkozott. Erre keményen rászólt:

— Takács tizedes parancsolom, hogy átadja az őrseget.

A tizedes feszes vigyázzba rándult.

— Parancsára, hadnagy úr — ezzel lelendítette a válláról a puskát, melyet Magday átvett s elindult a fedezék felé.

Mikor az ajtón belépett, a katonák énekeltek: «Csendes az éj, szent ez az éj...»

Köpenyét egy pürcsre terítette. Sapkájáról lerázta a havat, majd lassan kinyitott egy táboriszéket és leült. Nagyon húzott a kulacsából. Bizony jól esett a hideg, hóviharos éjjeli őrseg után a meleg fedezék. Ő is a bajtársaival énekelte a lány melódiáját, régi éneket. A szeretet és béke ott lebegett a kis karácsonygyertyák fényében, a katonák lelkében. S mivel a szem a lélek tükre, csillogóbbak, átszellemültebbek lettek a szemek.

Hirtelen éles, süvítő hang hatolt a fülekhez, majd óriási robbanás rázkódtatta meg a levegőt. Pillanatok alatt eloszlott a karácsony békés hangulata. Parancsszavak röpködtek, és pár percen

belül mindenki a helyén volt. A Vörös Szörny a túloldalon nem sokáig engedte a békét szárnyalni. A sűrű hóesés leple alatt előretolták ütegeiket, alattomosan előrecsúsztak s erős támadást intéztek a magyar erődök ellen.

Gépfegyver és puskatűz, bombák és kézi-gránátok robbantak.

Magday István hadnagy a falnak támaszkodott. Melléből piros sugárban buzogott a drága magyar vér. Egy orosz golyó találta szíven. A puska lecsúszott a válláról, két karja ernyedten csüngött, szeme a távolba meredt, búcsúzva végigsiklott az erdőn, a fedezékeken és a villogó ágyúkon. Azután megcsuklott a térde, elterült a földön s hős lelke a fehér hópolyhekbe kapaszkodva felszállt az égbe, ahol az angyalok közt édesanyja lelke várta a hősök babérokoszorújával.

Máriavölgyi Andrea.

A lélek ünnepe

A dermedt éjszakába belenevet a hold, teli szájjal kacagnak a csillagok. Hópihék lebegnek a levegőben. Az adventi borongás csendje lassan szerteoszlik. Fény téved a süket éjszakába. Fény, mely örömet sugall. Fény, mely meleget áraszt magából. Közeledik a karácsony szent ünnepe. Zsolozsmás éneket fúj a gyermekajkak orgonasípja. Közeledik a béke ünnepe, az örökké ismétlődő családi ünnep, az egymásratalálás, a béke napja. Kinn szalad már a fürge szél és széjjellebbenti a ködös függönyt, hogy lássunk.

A szív különös meleggel telik meg, a lélek kitárul. A köznapokon agyonhajszolt és az ünnepeken alig pihenő emberi testben most megszunnyad a vér, elpihennek az agyonkorbácsolt idegek. A bűnben senyedő és szenvedélyes orgiákban pusztuló emberi lélek most elcsitul és pihent szempillákkal figyeli a Fényt. A Fényt, mely felragyog minden karácsony éjszakáján és lángragyujt, tűzrelobbant mindent ezen a földön, ami a léleké. S ha keresnéd, kutatnád e betlehemi csillag sugárzó kévájének útját, ha türelmetlenül leskelődnék utána tekinteted, hiába is keresnéd ragyogását a karácsonyfák millió gyertyalángjának imbolygó villanásaiban, hiába keresnéd a kandalló meleget adó tűzében, hiába kutatnád a család, az otthon puha simogatásában, ha nem volna lelked. Lelked, mely mint egy érzékeny műszer megérintve ettől a Fénytől, hirtelen felvillan, átmelegszik, áttüzesedik.

A dermedt, fagyos éjszakában megcsillant a Fény, az örök betlehemi ragyogás. Ez az a Fény, mely képes arra, hogy bevilágítson a lelkekbe. Ragyogóan tüzes világánál, vakító fényénél, lobogó lángjánál melegszik a lélek. Ugyanez a meleg, ez a bársonyosan puha simogatás vette körül egyszer azt az egyszerű betlehemi jászolt, ott abban az elhagyatott istállóban is. Ott kapott erőt, tüzet, meleget ezredévekre is ez a Fény. A Kisded jászolánál táplálta ez az isteni csoda legszentebb látomását. A testetlen, anyagtalan lélek megpihent ebben a Fényben és azóta is pihen, mint az Istent kereső, kutató szem, mely a Mindenható örökkön fénylő szemébe néz.

Ezért van különös jelentősége ennek az ünnepnek. Ezért boldogok azok, akik a karácsonyfák színes viaszgyertyáinak imbolygó, pislogó fényében nemcsak a színt, ragyogást és az adakozó boldogság örömét látják és ünneplik, hanem megírtják az igazi, az egyetlen örök Fényt! Ha nemcsak a testi szem lát és csodálkozik, hanem a vágyak látnak boldog beteljesedést, hanem a lélek szeme is. Az a másik szem, mely érzékelni tudja a túlvilág jelentőségét, az élet anyagtalanságát, a megfoghatatlant, de mindig érezhető, mindig köztünk levőt. A lélek ünnepel karácsonykor. Ezt meg kell éreznünk és ebben kell éreznünk a világ legnagyobb csodáját, az isteni Kisedet születését!

A ma rohanó, csatázó, eszmékért harcoló világában, az igazi újjászületés korszakában sokszor elfeledkezünk arról, hogy nem minden a testé itt a földön. A test csak alárendelt szerepet tölthet be életünkben. Az igazi lélettér a léleké kell, hogy legyen. A léleké, mely felette áll minden anyagon, testen, szenvedélyen. Felette lebeg a sok mulandónak, mint örök szellem és örök eszme. Tudjuk, érezzük, hogy van lélek, hogy van emberi magasabbrendűség és mégis milyen sokszor megfeledkezünk róla. Pedig minden élet, minden alkotás itt a földön a lélek diadala. A diadalmas léleké, az örök szellemé.

Karácsony szent ünnepén a lélek ünnepel, ez a diadalmas lélek!

A diadalmas léleké, mely ott szárnyal a végtelen orosz síkságok felett. A diadalmas léleké, mely a vér iszonyatos táncában is lélek és magasabbrendű szellemiség tud maradni. A léleké, mely győzelemre viszi az európai kereszties hadjárat ezer és ezer hőst az Isten-tagadók hordái ellen. A diadalmas léleké, mely a lerombolt templomok helyébe új templomokat épít! A diadalmas léleké, mely mindenkor és mindenütt szerte e világban Isten szolgálatában áll!

Amikor tehát felhangzik az örök karácsonyi szolozsma szent igézete: «Dicsőség mennyben az Istennek, békesség földön a jóakarató embereknek», szálljon magába a lélek és nyujtsa ki vágyódó sóvárgását az Örök Szellem után, Aki itt van közöttünk, Aki mindig vár reánk, Aki magához akarja ölelni a megkérgesedett föld és megromlott világ lelkét, az emberiség lelkét, hogy felmagasztalja. Zárjuk magunkba Istent karácsony ünnepén, táruljon ki Feléje lelkünk és zengjünk hozsannát az égiekkel: «Üdvözlégy Kised! Világ Megváltója! Glória! Glória!»

Ifj. Györffy Gábor.

BEKÜLDÖTT KÖNYVEK

G. Morin O. S. B.: **Kétezeréves életstílus.** (III. kiadás. Szalézi művek.)

Egyike azoknak a klasszikus lelki könyveknek, melyek komoly értékei aszketikus-misztikus irodalmunknak. A tudós szerző páratlanul finom ösztönnel hatol az ősegyház lelkeségébe s egyezteteti össze azzal a szerzetesi életeszmennyel, me-

lyet Szent Benedek rajzolt meg örök regulájában. «A szent szabályoknak nem egy kijelentéséből és egész szelleméből világosan kitűnik, hogy Szent Benedek nem akart valami újszerűt és rendkívülit alkotni, hanem csak egyszerűen visszavezetni a lelkeket az ősforráshoz és ősmintához, az első keresztények életéhez, mert a lelkeknek és az Egyháznak a megújulása is csak az első tűz melegénél lehetséges. Azt akarta, hogy a bencés kolostorok mintaként álljanak a Krisztus szellemétől távolodó világ előtt, ahonnan az első keresztény közösségek üde, szeretettől izzó, imádságban, szegénységben, engedelmességben gazdag lelkülete áradjon az emberekre... Az egyezés annyira nagyértékű, hogy bátran állíthatjuk: Morin könyve nem egy szerzetesrend használatára készült útmutatás, hanem az egyetemes Egyház közkinccse. Olyan életstílust tár elénk, mely Krisztus keresztje tövében fakadt és amely kiállotta már kétezer évnek a próbáját. Régi és mindig új, mert az első pünkösdi tüze sugallta, üde és mindig időszzerű, mert nem emberi elgondolás, hanem az alkotó Isten gondolata. Hogy az olvasók is ezt érezték ki a könyvből, mutatja az a nagy szeretet és lelkesedés, mely a fordítás első két kiadását fogadta s amely szinte követelte a harmadik megjelenését». A gondos fordítás a «pannonhalmi bencéseket», az előkelő kiállítás a Szalézi Műveket dicséri.

P. Gyéressy Ágoston O. S. P.

Dr. Pataky Géza: **Élet az imádságból.** (Szalézi Művek.)

A lelki irodalom magyar munkálói között igen jelentős helyet foglal el Pataky Géza dr. Eddigi műveit is örömmel olvastuk, legújabb könyve pedig nagy értéke és komoly nyeresége nemcsak magyar, de — hisszük — egyetemes lelki irodalmunknak. Elmélyült alapossággal és lelkes szeretettel írja meg az imádság apológiáját, boncolgatja etoszát s állítja bele az imát életünkbe s életünket az imába. Talán legszebbek azok a fejezetei, melyekben az imák imáját, a legtökéletesebb imádságot, az Úr imáját: a Miatyánkot értékeli és magyarázza. S hogy mit akar ezzel a könyvvel voltaképp, jellemzően mondja: «Nem kegyes szavakat akar szép szöveggé szőni, hanem életből merített meglátásokkal és életet kigyújtó igazságokkal és elvekkel akar az istentkereső és istentszerető lelkeknek használni... Minden nagy emberközelség ellenére az ember egyedülvaló lett, mert eltávolodott és elszakadt az Istentől és Istent, ki folyton vár reá, nem keresi, nem kérleli, nem szólítgatja... Nem tudja, hogy pedig léte minden energiájával, szíve minden lüktetésében, értelme minden megismerésében, akarata minden törekvésében: vágyódik az Isten után... Erre akar ráeszméltetni ez a könyv, amikor tanít és buzdít: újra felvenni az érintkezést az Istennel, szeretni és gyakorolni az imádságot».

Fráter Jácint.

Lucie Christine Naplója. (Szalézi Művek.)

A XX. század egyik francia misztikusának lelki naplója ez a könyv, melyben — felsőbb parancsra — rendkívüli lelki kegyelmeit és él-